

Nhiệt kế thủy ngân, ẩn họa khôn lường

Khi nghi ngờ những người xung quanh cảm sốt, điều ta nghĩ tới trước tiên là "lùng" một chiếc nhiệt kế thủy ngân có thang đo màu đỏ để xem cơ thể họ có phát sốt không.

Tuy nhiên, nhiệt kế thủy ngân cũng rất dễ gây họa cho con người vì thân thủy tinh của nó rất yếu và giòn, sơ ý một chút bị rơi, bị va gãy, thủy ngân trong đó liền tràn ra rất nhanh. Khi thủy ngân chảy ra thì làm thế nào? Thủy ngân ra ngoài có độc không? Nếu sơ ý tiếp xúc hoặc dính phải thủy ngân có nguy hại không?

Thủy ngân bốc hơi nguy hại không nhỏ: Thủy ngân còn có tên là Mercury, thuộc kim loại màu trắng bạc, thể lỏng. Với nhiệt độ trong phòng, thủy ngân rất dễ bốc hơi. Và nhiệt độ càng cao, bốc hơi càng nhanh, càng nhiều, hình thành hơi Mercury.

Khi nhiệt kế bị vỡ, chất trắng lỏng thủy ngân trong nhiệt kế sẽ trào ra, hình thành rất nhiều hạt Mercury phân li lăn tròn trên mặt đất. Những "hạt trân châu" nom rất đẹp này phải nhanh chóng xử lý ngay nếu không nó sẽ "hòa tan" trong không khí, biến thành hơi Mercury rất độc hại và dễ xâm nhập vào cơ thể con người bằng con đường hô hấp, kể cả thấm qua da theo các tuyến thể, chân lông.

Trong thời gian ngắn, sau khi con người bị hít phải một lượng lớn hơi thủy ngân sẽ bị ngộ độc. Thoạt đầu, ta có cảm giác thấy mùi kim loại trong miệng, sau đó đau đầu, chóng mặt, lợm giọng, nôn ọe, toàn thân đau mỏi, uể oải, lạnh bụng vị hàn.

Do tác dụng của hơi thủy ngân kích thích đường hô hấp, còn có hiện tượng ho húng hắng, ho ra đờm, khó thở, da có thể tím tái do thiếu oxy. Ở khoang miệng còn biểu hiện lợi răng xung đỏ, niêm mạc bị vỡ và xuất huyết. Số ít còn có hiện tượng mất ngủ, tinh thần hoảng loạn, tình cảm khác thường, không ổn định, mức độ nói chung là nhẹ.

Hơi thủy ngân còn có thể thâm nhập vào cơ thể qua da gây viêm da dị ứng nhất là ở mặt, ở cổ, ở nách và ở đùi non (bẹn). Nói chung những chỗ ra mồ hôi nhiều càng dễ mắc. Biểu hiện là phát ban đỏ trên diện tích lớn, mẩn

ngứa và đau nhẹ. Nếu những chỗ da tiếp xúc với thủy ngân thì cũng bị viêm da.

Xử lý đồ vải thủy ngân phải thận trọng từng bước: Sau khi thủy ngân bị chảy, đồ vải ra phải xử lý như thế nào? Lấy chổi quét rồi đổ vào thùng rác hay đổ xuống cống nước chẳng? Hay dùng máy hút bụi để làm sạch? Như vậy, đều sai hết!

Một là, nhanh chóng đưa mọi người trong nhà, nhất là trẻ em sang phòng khác ngay. Đóng cửa phòng lại để tránh hít phải hơi bốc của thủy ngân. Mở cửa sổ, bật quạt điện để tăng cường lưu thông không khí trong phòng. Tắt điều hòa nhiệt độ hoặc lò sưởi để giảm thủy ngân bốc hơi.

Bước hai, thu hết những hạt thủy ngân trên mặt đất bằng phương pháp chính xác: đeo khẩu trang, dùng que bông ướt hoặc tờ danh thiếp (card) hay giấy Poluya thu gom thủy ngân lại và cho vào lọ thủy tinh có bịt kín. Động tác phải hết sức nhẹ nhàng nhằm tránh các hạt thủy ngân lại phân li, chia thành nhiều hạt nhỏ, không thể thu hồi được.

Có thể rắc một chút bột lưu huỳnh vì lưu huỳnh và thủy ngân kết hợp thành Mercury sulfide khó bốc hơi, tính chất ổn định sẽ giúp giảm được thủy ngân bốc hơi. Ở gia đình không có bột lưu huỳnh, có thể sử dụng lòng đỏ trứng gà sống, cũng đạt được hiệu quả như trên.

Ba là, sau khi thu hồi thủy ngân vào lọ thủy tinh, miệng lọ phải đậy nắp (nút) rồi quấn chặt, bịt kín bằng băng dính và ghi rõ nhãn ở bên ngoài rồi để vào thùng rác phân loại. Hết sức tránh đồ thủy ngân đã thu thập được xuống các cống rãnh thoát nước để tránh làm ô nhiễm nguồn nước ngầm.

Cuối cùng, phải mở hết cửa để thông gió trong phòng với bên ngoài trong nhiều giờ mới có thể vào phòng và sinh hoạt bình thường.

Khi đã bị ngộ độc thủy ngân thì làm thế nào? Nếu đã hít phải hơi độc thủy ngân, lập tức rời khỏi nơi có hơi độc này và tới môi trường trong lành, lưu thông không khí.

Nếu sơ ý để da tiếp xúc với thủy ngân, bị ban đỏ, ngứa ngáy thì phải uống thuốc chống dị ứng (như chlorpheniramine) và bôi thuốc ngoài da vào chỗ mẩn ngứa.

Về đề phòng trứng độc thủy ngân, khi sử dụng cần hết sức nhẹ nhàng, không gây va chạm, tránh xa nơi có nhiệt độ cao (những nơi nóng trên 40 độ C).

Ngoài ra, phải để nhiệt kế ở nơi mà trẻ em và người thiếu khả năng kiểm chế không thể với tới được. Cần tránh, không để trẻ chơi nhiệt kế, ngậm nhiệt kế vào miệng và cắn. Để đảm bảo an toàn, có thể chọn dùng loại nhiệt kế khác với nhiệt kế thủy ngân, ví dụ như nhiệt kế tia hồng ngoại, nhiệt kế điện tử là tốt nhất.

Nguồn: Tiên Phong